

POKYNY PRE PREDPLATITEĽOV NA ROK 2021 – 3. VÝZVA

Prosíme správcov cirkevných obcí i jednotlivcov, ktorí majú záujem o odobranie časopisu Istina v roku 2021, aby **do konca februára 2021** nahlásili požadovaný počet kusov a uhradili príslušnú sumu **spolu s poštovným (poštovné platí pre všetky PCO)**.

Nahlásiť záujem, prípadne zmenu počtu kusov prosíme tu:

- istina12@gmail.com
- pokladník: Anton Sorokáč - t.č. 0907 083 129

Uhradiť príslušnú sumu podľa počtu kusov je potrebné **do konca februára 2021**

• prevodom na účet Istiny IBAN: **SK92 8330 0000 0024 0156 1588 (Fio)** Pri platbe na účet prevodom je potrebné do poznámky uviesť meno PCO a počet kusov.

• osobne u pokladníka

• pri platbe šekom potrebujeme, aby ste nám poslali **ústrižok** ako doklad o zaplatení, pretože vo výpise z účtu sa nám odosielateľ nezobrazuje a teda **nevieme, od koho prišla platba šekom**. Ústrižok posielajte na adresu:

- Anton Sorokáč
Ul. Pavla Horova 31
071 01 Michalovce

PROSÍME, UPREDNOSTŇUJTE PLATBU PREVODOM Z ÚČTU NA ÚČET

• Cena za 1 kus Istiny ostáva nezmenená, a teda 0,50 €, čiže **príspevok na jeden rok za jeden kus je 6€**.

• **Poštovné náklady (povinné):**

1ks – 7,80€	12-22ks – 22,80€
2ks – 9€	23-44ks – 31,20€
3-11ks – 13,20€	Nad 44ks – balík – 32,40€

***Prosíme Vás o rešpektovanie termínu.
Kto nebude mať uhradené
poplatky do konca februára,
nebudeme mu Istinu ďalej posielat'.***

BREZOVEC A VRANOV NAD TOPLŤOU

„Ked' chcete Boha vidieť, Jeho prítomnosť nájdete aj v maličkostiach, ak nie, nepresvedčia vás ani veľké veci.“ Týmito slovami otca Viktora Čabiňáka sme ukončili návštevu ublianskeho chrámu aj naše rozprávanie o ňom v januárovom čísle. Lúče sobotného slnka však mali pred sebou ešte dlhú cestu a my sme sa im vydali oproti, do maličkkej dedinky Brezovec.

MODLITBA A PÔST AKO CESTA K BOHU

Cestu lemovali stromy a náš rozhovor párkrát prerušilo obdivovanie jeleňov a srn, ktoré našu prírodu robia ešte o čosi výnimočnejšiu a krajšiu. A výnimočný bol aj pohľad, ktorý sa nám naskytol takmer hneď za uvítacou tabuľou. Chrám, architektonicky podobný mnohým iným chrámom postaveným na prelome storočí, stojí spolu s drevenou zvonnicou na malom kopčeku blízko lesa a úzku cestičku k nemu lemujú namiesto klasického zábradlia iba hrubé lano. *„Cesta k tomuto*

chrámu mi vlastne pripomína cestu života,“ začal rozprávať mladý duchovný. „Pozrite, je kľukatá, nie je ľahká a vyžaduje si úsilie, ale na jej konci je chrám, pokoj a radosť. A taký je aj náš život. Možno nie je vždy ľahký, častokrát prináša aj utrpenie a slzy, ale ak vydržíme s Bohom, na jeho konci bude Cárstvo nebeské. Isus však nechce, aby sme sa stále trápili. Preto nám rovnako ako aj na tejto cestičke dáva pomocnú ruku. Lano. V cirkevnom živote ním je napríklad modlitba a pôst, a je len na nás, či sa toho lano chytíme.“ Pokoj tu je naozaj cítiť. *„Brezovec mám veľmi rád. Je malinký rozlohou i obyvateľmi, ale možno práve v tom je jeho čaro. Občas tu prídem a len tak sedím na schodoch pred chrámom. Vtedy akoby neplynul čas a príroda zrazu nie je taká neznáma. Za to, že práve tu môžem slúžiť tej malej hŕstke ľudí, som naozaj vďačný.“* A rovnakú vďaku sme cítili aj my. Vďaku za to, že nás otec Viktor aj so svojou rodinou prijal a pomohol nám zistiť, čo vlastne od takýchto ciest čakáme; vďaku za to, že nám je skvelým kňazom, duchovníkom a vzápätí kamarátom.

Do vlaku sme nasadali myslieť si, že sa náš prvý výlet chýli ku koncu, že nás okrem cesty domov už nič nečaká. Cez okno sme sledovali vzdalujúcu sa siluetu otca Viktora a každou sekundou sa okrem smútku zo skončenia vydareného dňa znásoboval aj pocit radosti, naplnenosti, motivácie, chuti a chcenia pokračovať. Ani neviem, ktorý z týchto pocitov spôsobil, že sa po mojej naďalej usmiatej tvári skotúľali slzy. Tie nešlo zastaviť a ani to vysvetliť. V tej chvíli sme vedeli, že dňošok nekončí a my sme s nadšením vystupovali z vlaku. Vo Vranove nad Topľou.

MLADÁ FARNOSŤ JE AKO MALÉ DIEŤA

Zo slnečného dňa sa stal chladný večer a my sme spolu s jemným vetrom vykračovali po neznámych uličkách hľadajúc náš chrám. S pomocou veľmi milých Vranovčanov sme ho zanedlho našli. Už z diaľky nás k nemu volali tmu rozrážajúce ikony, ktoré sú nalepené na oknách chrámu. Teraz, keď cez ne presvitálo svetlo, priťahovali zrak ešte o čosi viac ako počas dňa. Správca cirkevnej obce - otec Miroslav Humenský nás čakal vnútri. Aj napriek už skončenej bohoslužbe sa nám podarilo stretnúť pár miestnych veriacich, ktorým nás otec Miroslav predstavil ako „naše mládežníčky“ a my sme pri tomto oslovení pocítili akúsi zvláštnu hrdosť. *„Máme tu teraz trošku rušno, lebo robíme ikonostas,“* začal rozprávať otec Humenský. *„Cerkov je nová, takže pomaličky dokončujeme, čo treba.“* Po obhliadke chrámu sme sa s celou rodinkou mladého kňaza vydali na obhliadku mesta. Vo vzduchu už bolo cítiť prvé náznaky predvianočnej nálady, a tak sme ani my nepohrdli pohárom teplej medoviny, pri ktorej sme pokračovali v priateľskom rozhovore. *„Táto cirkevná obec je mladá, možno by sa dala prirovnať k dieťaťu. Občas to potrebuje viacej námahy, musíte ľudí istým spôsobom vychovávať, ale rovnako ako rodičovstvo aj táto práca prináša veľa radosti. Snažíme sa stretávať aj mimo bohoslužieb, alebo teda aspoň nerozchádzať sa po nich tak rýchlo. Po nedeľnej Liturgii máme vo zvyku ostať v chráme, niekedy sa iba rozprávame na nejakú konkrétnu tému, niekedy odpovedám na otázky veriacich, inokedy si zavoláme aj nejakého hosta. Teší ma, že sa to ľuďom páči,“* rozprával otec Miroslav a počas toho nám ukazoval zákutia

mesta. Najlepším sprievodcom sa však aj tak stala jeho staršia, 6 ročná dcéra Ľudmilla. Tá sa o nás starala aj na fare, kde nás otec Miroslav aj s mátuškou pozvali a pohostili aj napriek tomu, že sme im svoj spontánny príchod ohlásili len pár minút dopredu. Pri popíjaní čaju, kolísaní bábik a spomínaní si na časy, keď som ja bola takou malou Ľudmilkou a otec s mátuškou vysokoškolákmi a mládežníkmi, nám čas plynul naozaj rýchlo. Z bytu rodiny mladého svjaščenika sme odchádzali, akoby bol náš vlastný. Akoby sme opúšťali domov. A za tento pocit a srdečné prijatie otcovi Mirovi ďakujeme.

Naše kroky tentokrát už definitívne zamierili do Prešova. Cesta vlakom sa niesla v radostnom prehrávaní si dnešného dňa, v znamení nápadov, plánov a motivácie. Naše oči žiarili podobne ako lampy miest, cez ktoré sme prechádzali a myšlienky v našich hlavách sa preháňali podobne rýchlo ako vietor po chladných prešovských uliciach. Úsmev na našich tvárach sa rozťahal o čosi viac pri každej spomienke na náš prvý výlet a my sme šťastné zaspávali dúfajúc, že sa nám podarilo priniesť aspoň zlomok z jeho atmosféry, a že sa budete tešiť na náš ďalší článok aspoň spoločne tak, ako sa my tešíme na ďalší výlet.

Spracovali: Julka a Marína

NA ZAMYSLENIE

„Aké ťažké je chápať tých, ktorí sa dali na cestu Pravoslávia. Koľkokrát ich odsudzujeme a ponížujeme, ale pritom oni skrývajú pred nami svoju svätosť, aby my, bezbožní, sme ju nezneuctili a nepošlapali po nej. Často sa s nimi hádame a bojujeme proti nim, len aby sme utvrdili svoju pravdu, pritom oni sú ticho a mlčky znášajú našu posadnutosť. Koľkokrát ich klameme svojím ľstivým správaním a životom, ale oni nás pritom majú radi a neodsudzujú nás ako my ich, ale s vierou vzývajú Pánovo meno, aby Ten osvietil naše zatvrdilé srdcia. Koľkokrát ich ubíjame prázdnyimi a nezmyselnými slovami a rečami, no oni sú ticho a mlčky znášajú skazenosť nášho zmýšľania. Často sa pred nimi chválime a všetko dobré im o sebe hovoríme, ale oni na, miesto toho aby sa nám tiež niečím pochválili, odkrývajú nám svoje hriechy a nedostatky. A ako ťažko znášame, keď nám odkrývajú našu nepravosť či priestupok, v tej chvíli ich chceme uskrtiť. Koľkokrát nám prejavujú lásku a dobro, no my sme slepí a nevidíme ich záujem o nás. Koľkokrát ich tichý a pokorný hlások zazneje pri našich ušiach, no my sme hluchí a nepočujeme, že nám chcú pomôcť a že nás milujú... ”

Ludvig Kináč

LÁSKA K ŽENE

Svoju ženu je potrebné milovať nie pre telo, ale za jej čistú dušu i dobré srdce. U ženy je to, čo nie je u muža; ona ho duchovne dopĺňuje a naopak. Preto vo vzťahu medzi manželmi s ohromnou silou sa musia prejavovať tie vlastnosti ducha, mysle i srdca, ktoré sú vlastné iba mužovi a iba žene. Hrubosť mužského srdca sa naplňuje nežnosťou a čistotou srdca ženy, lebo srdce ženy je oveľa citlivejšie, schopnejšie k duchovnej láske. A žena... v spojení s mužom musí doplniť nedostatok svojich síl, hĺbku svojej mysle jeho vedomosťami, jeho silnou vôľou. Muž a žena sa musia stať v manželstve jedným telom a jednou dušou. Z ich zväzku sa musí zrodiť niečo vyššie, čo spája všetko dobré a veľké, čo je v každom z nich.

Sv. Lukáš Krýmsky

POKUŠENIA

Ach, ak by človek vedel, ako ho Boh miluje a má strašne veľmi rád, nekonal by nič nehodné a nedôstojné proti Jeho svätej vôli, ale všemožne by sa snažil Ho neuraziť a nenahnevať. Nám kresťanom je zrejmé, že keď sa snažíme približovať k Bohu modlitbou, pôstom, dobrými skutkami, tak nepriateľ tohto sveta (diabol) proti nám bojuje, aby nám v našej snahe zabránil. Mnohí z nás si teda kladú otázku, aký má zmysel sa približovať k Bohu, keď nepriateľ nám v tom bráni?! Musíme si však uvedomiť jednu vec, že bez kríža by nebolo spasenia, a tak i bez pokušení by nebolo svätých, pretože, ak by pokušenia neboli a kresťania by cestu k spáse mali jednoduchú a ľahkú, tak by nebolo lásky ani pokory, pretože všetky duchovné cnosti by boli z pýchy a hrdosti. Preto je nevyhnutné, aby na našej ceste k spáse boli pokušenia, pretože skrze nich

poznávame svoju slabosť i nedokonalosť, a to nás privádza k pokore, v uvedomení si svojej nehodnosti, slabosti a nedokonalosti pred Všemohúcim Bohom.

Ludvig Kináč

Spracoval: Ludvig Kináč

POĎAKOVANIE

Milá matuška Zuzka,

Istina bola roky Vašou náplňou voľného času v úlohe šéfredaktorky popri práci, deťoch, domácnosti a ďalších povinnostiach. Tí, ktorí s Vami nejakým spôsobom spolupracovali a podieľali sa na jej tvorbe, vedia, hoci len okrajovo, čo všetko obnášala Vaša práca, alebo iným slovom – Váš trud. Dlhé telefonáty, nekonečné písanie mailov, čítanie článkov a vždy ochotná komunikácia s každým, kto potreboval poradiť, alebo sa len tak informovať, presne opisujú

Váš vzťah k tejto práci. Vždy ste vynaložili maximum zo svojej strany, a to sa nedalo nevšimnúť si, ako veľmi ISTINA „rozkvitla“ počas Vášho pôsobenia, a teda vo veľkej miere práve vďaka Vám.

A teraz, keď úlohu šéfredaktora vkladáte do rúk novým ľuďom, by sme Vám chceli v mene celej redakčnej rady ISTINA a vedenia BPM úprimne a zo srdca POĎAKOVAŤ za Vašu dlhoročnú prácu, ochotu vždy pomôcť, za Vašu trpezlivosť a pochopenie. Za Váš čas, ktorý ste venovali Istine, záujem a usilovnú námahu.

ĎAKUJEME za Vašu úprimnosť, múdre sprevádzanie a hodnotné pripomienky, rady, nápady a tipy, ktoré nás častokrát viedli k zamysleniu. ĎAKUJEME Vám za všetko!

Nech Vám Hospod' Boh vynahradí všetko, čo ste nezištne urobili s veľkým srdcom pre každého, kto si aj vďaka Vám mohol zobrať ISTINU do rúk a prečítať si presne to, čo v tej chvíli tak veľmi potreboval.

Veríme, že nový šéfredaktor prevezme túto funkciu s pocitom radosti a zodpovednosti podľa Vášho príkladu a bude usilovne pokračovať vo Vami načatom diele.

S vďakou a láskou v Christu,

Redakčná rada ISTINY a vedenie BPM

KTO JE HLAVA RODINY?

(pokračovanie) **Duša.** Svätí Otcovia niekedy vyčleňujú tieto schopnosti duše človeka: rozum, vôľu a city. A teraz mi skúste odpovedať, kto je múdrejší: muži alebo ženy? V skutočnosti je moja otázka položená úplne nesprávne. Nedá sa hovoriť o tom, kto je múdrejší a kto je hlúpejší. Ide o to, že rozum je u mužov a žien jednoducho iný. U mužov je rozum viac racionálny, inklinujúci k prísnej logike. Ženský rozum je viac intuitívny. Zapamätáme si, že žena nie je hlúpejšia ako muž, ale logika ženy je iná. Žena si často svojou ženskou intuíciou dokáže rýchlejšie poradiť v zložitej situácii, zvlášť v spleti medziľudských vzťahov.

Dalšia otázka znie: kto má pevnejšiu vôľu? Ako už asi tušíte, otázka je opäť nekorektná. Keď sa hovorí, že muži majú pevnejšiu vôľu, neznamená to, že muži vôľu majú a ženy nie. Vôľa môže byť tiež rôzna. U mužov je tvrdá a výrazná, u žien je viac mäkká, a preto aj nenápadná. Zvlášť to vidíme vo výchove detí. Otec skôr donúti dieťa k vyplneniu svojej vôle donútením, matka láskavo, vyhýbajúc sa zlým stránkam charakteru dieťaťa.

Keď som raz túto otázku (kto má pevnejšiu vôľu) položil publiku, v ktorom bolo niekoľko ženatých mužov, títo jednohlasne povedali: „*Samozrejme, ženy!*“ Oni si už na vlastnej koži vyskúšali pôsobenie ženskej vôle. U žien môže byť veľmi silná vôľa, ale prejavuje sa mätko. Ak chce žena niečo dosiahnuť, nebude na svojho muža kričať: „*Ach ty, opäť si vyvalený na gauči, rýchlo chod' robiť niečo užitočné!*“ Nie, samozrejme, že nie. Žena sa láskavo nakloní nad muža a nežným hlasom povie: „*Miláčik, v minulom roku si spravil veľmi peknú a praktickú poličku. Urob ešte tri také isté. Ty môj šikovný majster!*“ Hlavne posledná veta obmäkčí srdce muža úplne, a hneď pôjde spraviť to, o čo ho prosí milovaná žena.

Prejav citov je tiež rôzny. Muž svoje city prejavuje málo, všetky svoje dojmy konfrontuje s argumentmi rozumu. Žena je naopak náchylná k výraznému prejavu svojich emócií. Na pohrebe ťažko nájdeme hlasno nariekajúcich mužov, avšak ženy sú vďaka svojej emocionalite viac vnímavé k utrpeniu toho druhého. Pritúliť a utíšiť dieťa – to je typickejšie pre ženu.

Pre lepšie pochopenie uvediem takýto príklad. Vieme, že existujú rôzne váhy. Sú váhy, pomocou ktorých sa dajú odvážiť niekoľkotonové náklady. A existujú váhy, pomocou ktorých dokáže zlatník vážiť drahokamy s presnosťou miligramov. Ak by sme na túto váhu naložili nejaký päťtonový náklad, z maličkých váhy by nezostalo nič. To isté sa často stáva so ženou, ktorá sa dostala do extrémnej situácie. Jej psychika to najskôr nevydrží.

(pokračovanie nabadúce)

Zdroj: <https://azbyka.ru/odin-raz-na-vsyu-zhizn#n3>, foto: vectorstock.com

Spracovala: Jana Kapraľová

VÝCHOVA DETÍ ZAČÍNA UŽ OD POČATIA SVÄTÝ PORFÍRIJ KAVSOKALIVITA

V dušiach detí vzniká určitý stav, ktorý je následkom konania rodičov. Zanecháva v nich stopu na celý život. Neskôršie správanie detí a ich vzťahy s inými ľuďmi priamo závisia od zážitkov v detskom veku. Napríklad, zmáha ťa črevouhodije¹, neustále chceš jesť. Zobral si si nejaké ovocie a zjedol ho. Uvidel si nejaké jedlo a chceš ho zjesť. Zbadal si ešte voľačo na zjedenie a chceš to zjesť. Čítiš sa hladný, zdá sa ti, že si nič nejedol, je ti zle, bojíš sa, aby si neschudol. Možno to však vysvetliť psychologicky. Dajme tomu, že si vyrástol bez otca a matky. Bol si nezaopatrený a hladný, biedny, slabý. To spôsobilo tvoju fyzickú slabosť. Aby ste deti uchránili od rôznych vnútorných problémov, nestačia iba rady, donucovanie, logika a hrozby. Povedal by som, že kvôli tomu všetkému je ešte horšie. Situáciu napraví iba posvätenie rodičov. Buďte pravední a nebudete mať s deťmi problémy. Pravednosť rodičov ochraňuje deti pred problémami. Deti chcú vidieť vedľa seba pravedných rodičov naplnených láskou, ktorí nebudú vzbudzovať strach a nebudú sa obmedzovať len na poučenia, no dajú im príklad zo svojho života. Vy, rodičia, modlite sa mlčky, pozdvihnúc ruky k Hospodu Christu, a tajomným spôsobom objímajte svoje deti. Keď sú neposlušné, prijmite určité výchovné opatrenia, no nevyvíjajte na nich nátlak. A predovšetkým sa modlite!

Často rodičia, najmä mama, urážajú svoje dieťa za to, že urobilo niečo nesprávne a príliš ho hrešia. To dieťaťu ubližuje, raní ho. Dokonca aj keď to nerobíte slovami, ale rozhorčením alebo strohým pohľadom, dieťa to cíti. V takej si- tuácii si myslí, že mama ho neľúbi. Pýta sa jej: „Mama, ľúbiš ma?“ „Áno, dieťa moje.“ No neverí jej, pretože sa cíti dotknuto. Mama ľúbi svojho syna. Neskôr ho chce pohladit' po hlávke, no on ju odstrčí. Neprijme jej nežnosť, pretože to považuje za pokrytečstvo, pretože jeho duši je ublížené, je ranená.

Je ešte čosi, čo deťom škodí. Prílišné starosti či strach zo strany rodičov, ktoré nedovoľujú deťom napredovať. Počúvajte jeden prípad.

Jedna žena sa mi sťažovala, že jej päťročný syn ju nepočúva. Tiež som jej povedal: „Ty si na vine.“ No nepochopila to. Raz sme spoločne zašli autom k moru. Dieťa

1 vášeň k maškrteniu chutných jedál či nápojov

držala za ruku. Zrazu sa vytrhlo a bežalo k moru. Tam bola piesočná duna a rovno za ňou more. Matka sa vystrašila, chcela zakričať a bola pripravená utekať za svojím dieťaťom vidiac, ako stojí krôčik od smrti na vrcholku duny s upaženými rukami a snaží sa udržať rovnováhu. Upokojil som ju. Poradil som jej, aby sa otočila chrbtom k dieťaťu a bokom ho pozorovala. Keď jej syn pochopil, že nemôže vyprovokovať a vystrašiť svoju mamu, aby začala kričať ako zvyčajne, pomaličky skĺzol z duny a prišiel k nám. Vtedy táto mama získala ponaučenie správnej výchovy detí.

Druhá žena sa mi sťažovala, že jej jediný syn slabo je, najmä, že nechce zjesť jogurt. Dieťa malo okolo 3 rokov a trápilo svoju matku každý deň. Povedal som jej: „Urob nasledujúce: vyber všetky potraviny z chladničky a naplň ju iba jogurtmi. Áno, ty aj tvoja rodina sa niekoľko dní potrápate. Keď príde čas obeda, daj všetkým, rovnako aj Petrovi, jogurt. Nebude ho chcieť zjesť. Večer urob to isté. Aj nasledujúci deň nakrím svoju rodinu iba jogurtom. Vtedy syn vyhladne, pomaličky ho začne jesť. Bude plakať aj kričať, no pretrp to. Potom ho začne jesť s chuťou.“ Tak aj bolo. Potom sa stal jogurt obľúbeným Petrovým jedlom.

Nie je ťažké to urobiť. No mnohé matky to nedokážu a takým spôsobom dávajú veľmi zlé ponaučenie svojim deťom. Mamy, ktoré neustále kontrolujú svoje deti a vyvíjajú na nich nátlak, alebo, inak povedané, sú príliš starostlivé, utŕžia neúspech vo svojich snahách ich vychovať. Musíš dieťaťu dovoliť samému prejavíť záujem o svoje každodenné úspechy. Vtedy sa všetko podarí. Keď neustále striehneš na svoje deti, oni vzdorujú, sú tvrdohlavé, rozmazané a zvyčajne v živote nemajú úspech. Takéto prílišné znepokojovanie bráni deťom dospieť.

Pred pár dňami za mnou prišla zúfalá matka, ktorá sa mi sťažovala, že jej syn neustále prepadáva na vstupných testoch na vysokú školu. Dovtedy bol jednotkár. Potom nasledovali neúspechy, mládenecká ľahostajnosť k učeniu a všeobecne sa začal správať nezvyčajne. „Ty si na vine, hoci si vzdelaná žena! Čo mu ostávalo, keď si ho celé tie roky nútila a vravela si mu: „Musíš byť prvý, aby si nás nezahanbil, musíš sa stať veľkým človekom v spoločnosti!“ Teraz ignoruje tie vaše poučenia a nechce počuť o učení nič. Prestaň na neho tlačiť, nadmieru sa oňho starať a uvidíš, že začne postupne prejavovať záujem o učenie. Začne sa mu dariť v živote len vtedy, keď ho necháš na pokoji.“

(pokračovanie)

Zdroj: pravoslavie.ru//133515.html,

foto: pravoslavie.ru

Preložila a upravila Jaroslava Žáková

SVÄTÁ FRIDESWIDE 19.10./1.11.

Svätá Frideswide je patrónkou mesta a univerzity Oxford v Anglicku.

Jej život bol napísaný v roku 1125 a hovorí nám, že táto mladá dievčina sa narodila okolo roku 680. Frideswide bola dcéra kresťanského kráľa Wessexu, Didana. Jej matka sa volala Sethrith. Výchova mladej princeznej Frideswide bola zverená do rúk veriacej ženy Ethelgith. Už v mladom veku Frideswide prejavila záujem o život v askéze a často hovorila: „Čokoľvek nie je v Bohu, nie je ničím.“ Jej rozhodnutie zvoliť si život v samote a modlitbe nebolo prijaté dobre, pretože kráľovské manželstvá boli prostriedkom na vytvorenie politickej aliancie. Princenznú si vyhladol princ Ethelgar z Mercie, ktorý bol rozhodnutý vziať si ju.

Mladá žena preto utiekla najprv do lesa v blízkosti Binsey a potom popri rieke Temža spolu s ďalšími dvomi

dievčinami až do Oxfordu. Princ Ethelgar vo svojej energetickej snahe o Frideswide bol postihnutý slepotou. Keď si potom uvedomil svoju chybu, oľutoval ju a Frideswide sa nad ním zľutovala, modlila sa za jeho uzdravenie a jeho zrak mu bol prinavrátený. Vtedy tento mladý muž pochopil Boží plán pre Frideswide a vzdal sa svojho nároku na ňu.

Potom princezná vymenila svoj kráľovský titul za titul predstavenej monastiera, keď v meste Oxford, na mieste dnešnej známej univerzity, konkrétne v časti Christchurch, založila monastier. Po jej smrti (okolo roku 735) jej pozostatky boli uctievané pútnikmi a postupne sa tak stala známou ako patrónka mesta a univerzity až do dnešných čias. Napriek tomu, že monastier zničili Vikingovia v 11. storočí, pozostatky svätej zostali zachované. Tento scenár sa opakoval niekoľkokrát až kým monastier, teda aspoň chrám bol vďaka veriacim zrekonštruovaný a na mieste monastiera postavená univerzita. Teraz telo svätej Frideswide leží v katedrále, v priestoroch dnešnej univerzity. Hoci Oxford a univerzita pozná celý svet, nanešťastie málokto

vie príbeh tejto svätej. Tiež takmer nikto nevie, že univerzita stojí na mieste bývalého pravoslávneho monastiera a pozostatky svätej Frideswide ležia v chráme na mieste fakulty nazývanej Christchurch. Študenti sa však viac-menej len zo zvyku pri nej schádzajú dvakrát do roka a prosia o jej ochranu.

Okrem vyššie spomenutej svätej Frideswide máme ďalších známych aj menej známych britských a írskych svätých. Z nich pre zaujímavosť spomeniem napríklad **svätého Albana**, ktorého si v Británii nesmierne vážia, pomenúva-

za vlády Diokleciána v roku 303, z ľútosti poskytol úkryt kňazovi menom Amphibalus. Alban bol ohromený jeho vierou, neustálou modlitbou a začal sa zaujímať o Boha, a takto vďaka nemu sa sám stal kresťanom, ktorého kňaz pokrstil. O Amphibalus však pokračoval vo svojej ceste ďalej a aby sa vyhol prenasledovateľom, Alban mu dal svoje oblečenie, a teda vojaci si mysleli, že kňaz je vojak. Keď prišli vojaci a chceli odvieť kňaza, svätý Alban na nich čakal v jeho oblečení a nechal sa odvieť namiesto neho, a tak sa stal mučeníkom, a teda aj prvým mučeníkom

jú po ňom chrámy, mestá, ulice či školy. Pri jeho ostatkoch sa ľudia uzdravovali a mnoho svätých o ňom písalo a veľmi si ho vážili. Málo sa vie o jeho predkoch alebo živote. Jeho príbeh sa začína tým, že bol rímskym vojakom, ktorý počas prenasledovania kresťanov, pravdepodobne

Británie. Jeho sviatok si pripomíname 22.6./5.7.

Foto: johnsanidopoulos.com, full-of-grace-and-truth.blogspot.com

Tatiana Vasiliou (Mihaličová)

ŽIVOT METODA – PANÓNSKO-MORAVSKÁ LEGENDA

Po týchto všetkých Boh milosrdný, ktorý chce, aby každý človek sa spasil a k poznaniu pravdy prišiel (I. Tim. 2,4), za našich čias pre národ náš, o ktorý sa nikdy nikto nestaral, k dobrému dielu vzbudil nášho učiteľa, blahoslaveného Metoda, ktorého všetky cnosti a usilovania keď porovnáme s tými bohumilými (mužmi) po jednom, nezahanbíme sa. Lebo jedným bol rovný, od druhých málo menší a od voľaktorých väčší : výrečných prevyšoval horlivosťou a horlivých výrečnosťou. Lebo všetkým podobným sa stal, obraz všetkých na sebe ukázal, bohobojnosť, zachovávanie prikázaní, telesnú čistotu, neprestajné modlitby a svätosť, reč silnú i lahodnú, silnú oproti nepriateľom a lahodnú k tým, čo prijímali napomenutia, prísnosť a úprimnosť, milosrdenstvo, lásku, vytrvalosť a trpezlivosť, všetkým pre všetkých býval, aby všetkých získal (I. Kor. 9,22). Bol však z rodu po oboch nechudobného, ale veľmi dobrého a čestného, známeho najprv Bohu i cisárovi a celému solúnskemu kraju a vynikal aj telesným výzorom. Preto aj právnici Gréci ho od detstva milovali, úctivo o ňom hovorili, až cisár, (keď poznal) jeho bystrosť, dal mu spravovať kniežatstvo slovienske a ja hovorím, ako by bol predvídal, že ho pošle Slovienom za učiteľa a prvého arcibiskupa, aby sa naučil všetkým obyčajom slovienskym a pomaly im privykol. Keď zotrval v tom kniežatstve mnohé roky a videl nesčíselné nepokoje v tomto živote, zamenil pozemské tmy vôľou za myšlienky nebeské. Lebo nechcel znepokojovať vzácnu dušu vecmi, netrvajúcimi na veky. Našiel si čas a zriekol sa kňazenia a odišiel na Olymp, kde žijú svätí otcovia: prijal postriziny a obliekol čierne rúcho. A v pokore sa podroboval a zachovával úplne celú mníšsku regulu a venoval sa knihám. I stalo sa v tieto dni, že Rastislav, knieža slovienske, so Svätoplukom poslali z Moravy k cisárovi Michalovi a hovorili takto: Z milosrdenstva Božieho sme zdraví. A prišli k nám kresťanskí učitelia mnohí z Vlách i Grécka a z Nemiec a učia nás rozlične, ale my Slovieni, prostý ľud, nemáme, kto by nás naučil pravdu a vysvetlil zmysel. A tak dobrý vladáru, pošli nám takého muža, ktorý by nás upravil k všetkej spravodlivosti. Vtedy cisár Michal hovoril k Filozofovi, Konštantínovi: Či počuješ Filozof, túto reč? Okrem teba toto iný nemôže vykonať. No, hľa, dary mnohé, pojmi brata svojho, Metoda a choď. Lebo vy ste Solúňania a Solúňania všetci čisto sloviensky rozprávajú. Teraz neopovážili sa protiviť sa ani Bohu, ani cisárovi, podľa slova apoštola Petra: Boha sa bojte, cisára ctite (I. Pet.2,17). Ale keď počuli veľkú reč, pohrúžili sa do modlenia aj s inými, čo boli toho samého ducha, ako aj oni. A tu zjavil Boh Filozofovi slovienske písmo a hneď zostrojil písmená, zostavil reč a vydal sa na moravskú cestu, aj Metoda vzal. I začal znova pokorne poľušný slúžiť Filozofovi a učiť s ním. A keď sa minuli tri roky, vrátil sa z Moravy, potom, čo vyučili učeníkov. Keď sa dozvedel o takých mužoch apoštolský Mikuláš, poslal po nich, lebo si ich želel vidieť ako anjelov božích, (nástupca Hadrián), požehnal ich učenie a položil slovienske evanjelium na oltár svätého Petra apoštola. I vysvätil na kňaza blahoslaveného Metoda. Boli však mnohí takí ľudia, čo hanobili slovienske knihy a hovorili: Nepatrí sa nijakému národu mať svoje písmená okrem Hebrejov, Grékov a Latincov, podľa Pilátovho nápisu, ktorý na kríž Pánov napísal. Tých nazval apoštol pilátnikmi a trojrečovcami a zavrhol, odsúdil a rozkázal istému

biskupovi, ktorý mal istú chorobu, vysvätiť z učeníkov slovienskych troch na kňazov a dvoch na anagnostov (lektorov). Prišiel posol k apoštolskému a keď tento poznal vec, poslal kľiatbu na nich, aby nespievali omšu, to jest službu, všetci kráľovi biskupovi, kým ho držia vo väzení. A tak ho pustili a Kocel'ovi povedali: Ak tohto budeš mať u seba, nezbaviš sa nás tak ľahko. Ale oni neušli súdu svätého Petra, lebo štyria z tých biskupov zomreli. Stalo sa vtedy, že Moravia, keď poznali nemeckých kňazov, čo žili u nich, že im neprajú, ale pletichy stroja proti nim, všetkých vyhnali a k apoštolskému poslali. Pretože prvej naši otcovia od svätého Petra prijali krst, to daj nám Metoda za arcibiskupa a učiteľa. A hneď ho poslal apoštolský. Keď ho prijal knieža Svätopluk so všetkými Moravanmi, odovzdal mu všetky chrámy a duchovných na všetkých hradoch. Od toho dňa veľmi začalo učenie božie rásť a duchovní množiť sa po všetkých hradoch a pohania veriť v opravdivého Boha a od svojich bludov sa odvracať. Tým viacej aj moravská oblasť rozprestierať sa začala na všetky strany a nepriateľov bez vahavosti premáhať, ako aj sami vše hovoria. Mal v sebe aj prorockú milosť, lebo sa splnili mnohé jeho proroctvá, z ktorých jedno alebo dve rozpovieme. Pohanské knieža, silné veľmi, sídlilo na Vislách, rúhalo sa kresťanom a znepokojovalo ich. Poslal však k nemu a hovoril: Dobre ti je, synu, pokrstiť sa ti zo svojej vôle vo svojej krajine, aby ťa zajatého nepokrstili nasilu v krajine cudzej a spomenieš si na mňa, čo sa aj stalo. Inokedy zas, keď Svätopluk bojoval s pohanmi bez najmenšieho úspechu a vyčkával, približovala sa omša svätého Petra, to jest služba, poslal k nemu a hovoril: Ak mi obeciaš, že svätý deň Petrov stráviš u mňa aj s vojakmi svojimi, verím v Boha, že ich (nepriateľov) skoro vydá. Čo sa aj stalo. Ktosi iný, veľmi bohatý druh a radca (kniežaťa), oženil sa s kmotrou svojou, to jest švagrinou. A Metod mnoho ich napomínal, poučoval, povzbudzoval, ale ich nemohol rozviesť. Lebo iní, čo predstierali, že sú božími sluhami, tajne ich rozvracali, pre imanie im pochlebovali ale ich napokon z cirkvi vyobcovali. A povedal: príde čas, keď nebudú môcť pomôcť vám tí pochlebníci, ale na moje slová budete spomínať, ale nebude čo urobiť. Nenazdajky, po božom opustení, upadli do nebezpečenstva a nenašlo sa ich miesto, lebo víchor, akoby prach vzal, zdrvil ich. Aj mnohé iné, podobné, týmto sa stali, ktoré v podobenstvách verejne rozprával. Potom odtrhol sa od všetkého zhonu a starosť svoju Bohu zložil, najprv však z učeníkov svojich vybral dvoch kňazov, znamenitých skorpiscov, preložil v krátkom čase všetky knihy (Písma) úplne, okrem kníh Makabejských, z jazyka gréckeho na sloviensky, za osem mesiacov, od marca mesiaca do dvadsiateho šiesteho mesiaca októbra. A keď skončil, dôstojnú vďaka a chválu Bohu vzdal, čo dal takú milosť a pomoc. A keď svätú obeť tajnú (bohoslužbu) s duchovenstvom odbavil, oslávil pamiatku Svätého Dimitra. Lebo len Žaltár a Evanjelium s Apoštolom a vybrané služby cirkevné preložil prvej s Filozofom. Teraz však aj Nomokánon, nazývaný pravidlom zákona, i knihy Otcov preložil.

Zdroj: Peter Ratkoš: Pramene k dejinám Veľkej Moravy

Spracoval: Dávid Horváth

OVEČKA 2

STRATENÁ OVEČKA
A STRATENÁ MINCA

STRATENÁ OVEČKA A STRATENÁ MINCA

Isus večeral a rozprával uprostred malej skupinky ľudí. Vtedy k Nemu pristúpili akísi hriešnici a započúvali sa do Jeho slov. Isus ich srdečne privítal. Niektorí farizeji však preto začali na Neho pohoršene ukazovať prstom. „Pozrite sa! Isus jedáva s tou zberbou. Sú to predsa veľkí hriešnici!“ Isus sa otočil a pozrel sa do očí tomu, kto ho kritizoval. „Predstav si, že si pastierom,“ povedal mu. „Stratil si jedinú ovečku. Keď ju nájdeš, veľmi sa potešíš. Vezmeš ju na ruky a odnesieš domov. Povieš aj priateľom: ‚Radujte sa so mnou, lebo som našiel svoju ovečku!‘ Veru, v nebi je väčšia radosť nad jedným hriešnikom, ktorý činí pokánie, než nad deväťdesiatimi spravodlivými.“

Alebo si predstavte ženu, ktorá stratí mincu. Vari si nezažne lampu a neprehľadá celý dom, len aby ju našla? Podobne môj nebeský Otec oslavuje návrat každého jedného hriešnika.

VYSVETLENIE PODOBENSTVA

Boh je náš Pastier a my sme Jeho ovečky. On miluje každého z nás, pretože sme Jeho deti a On nás stvoril. Ak hrešíme, vzd'al'ujeme sa od Boha a blúdime ako stratená ovečka. Ale Boh ako dokonalý Pastier nás hľadá a volá k sebe. Záleží len na nás, či budeme počúvať Jeho hlas a volať Ho na pomoc. Ak sa budeme kajať zo svojich hriechov a túžiť po zmene svojho života, Boh nás bude hľadať tak, ako Pastier svoju ovečku. A keď nás nájde, vezme nás na ruky a odnesie domov. Celé nebo sa vtedy raduje z návratu jedného hriešnika.

ā ā	a
Б б	b
В в	v
Г г	h
Д д	d
Е е Є	e, je
Ж ж	ž
С с	z
З з	z
Ї ї	i, ji (j)
І і	i, ji
К к	k
Л л	l
М м	m
Н н	n
О о	o
П п	p
Р р	r
С с	s
Т т	t
У у Ҁ ҂ 8	u
Ф ф	f
Х х	ch
Ў ў	o, ó
Ў ў	ot
Ц ц	c
Ч ч	č
Ш ш	š
Щ щ	šč
Ъ	—
Ы	ruské ѣ, poľské y
Ь	—
Ѣ ѣ	i
Ј ј	ju
Ѧ ѧ	ja
Ѩ ѩ	ja, a
Ѫ ѫ	ks
Ѯ ѯ	ps
Ѳ ѳ	f, t
Ѵ ѵ	i(y), v, j

Učíme sa cirkevnoslovanský jazyk (CYRILIKU)

Základné číslovky

ZOPAKUJ SI 😊

Pospájaj správne číslovky 1,2,3,... s číslovkami cyriliky

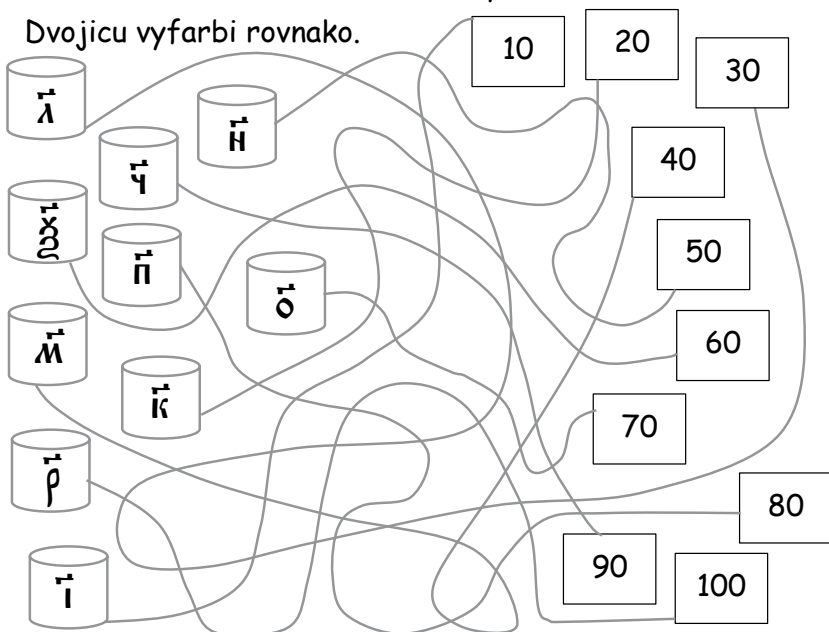
Ѧ, ѧ, Ѩ, ...

1	Ѧ
2	ѧ
3	Ѩ
4	ѩ
5	Ѫ

6	Ѭ
7	ѭ
8	Ѯ
9	ѯ
10	Ѱ

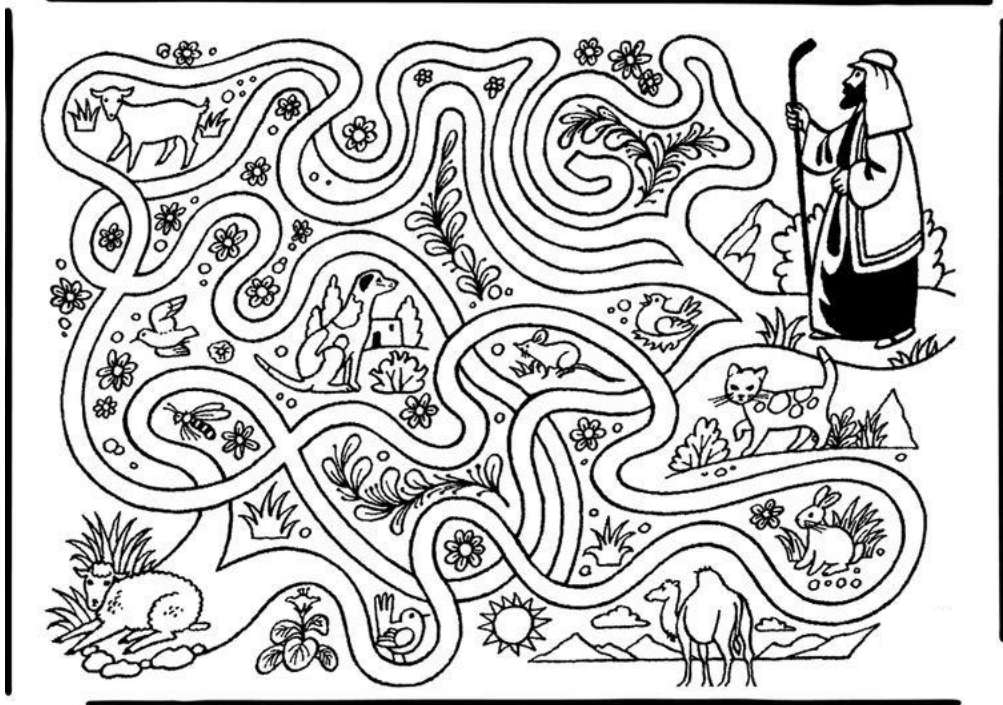
Pomocou bludiska sa nauč desiatky čísloviek CYRILIKY.

Dvojicu vyfarbi rovnako.

Úlohy pre škôkarov

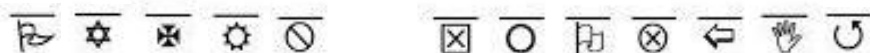
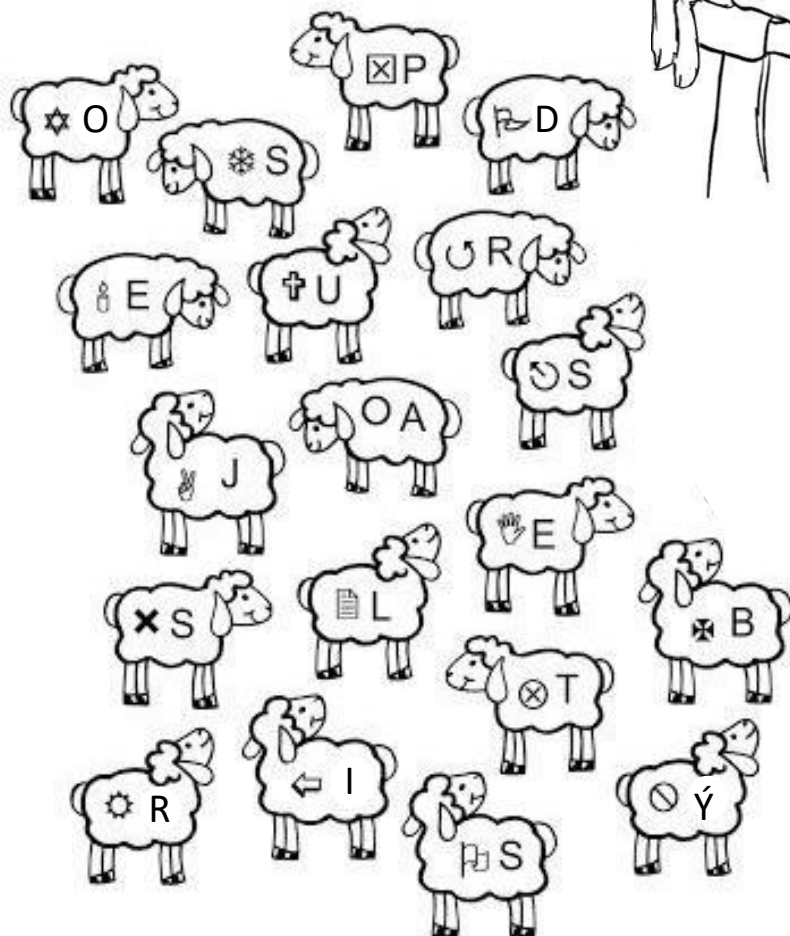
- Vyznač správnu cestu, aby sa Pastier dostal k stratenej ovečke.

- Žena prehl'adáva celý dom, aby našla stratenú mincu.
Nájdi a zakrúžkuj 7 rozdielov.

- Vyhľadaj písmenká podľa symbolov
a zapíš ich dole na čiarky.
Vylúšti odkaz a nauč sa ho naspamäť.

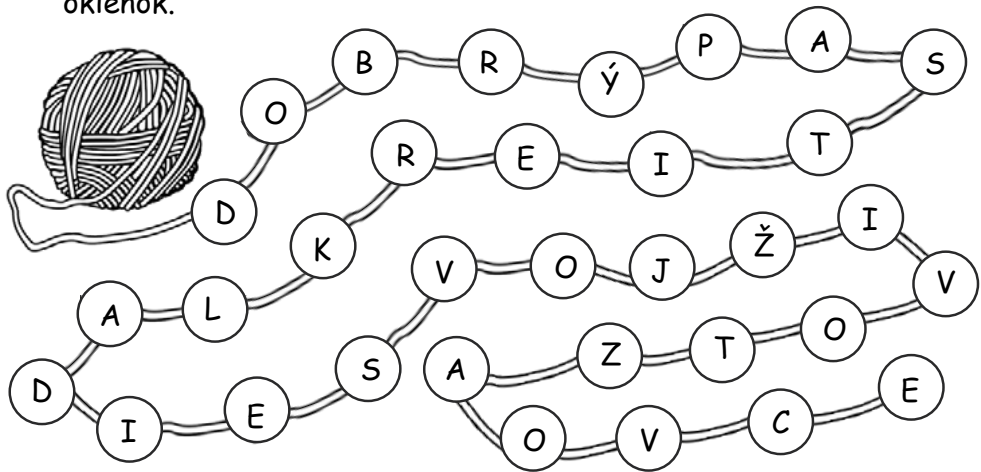

Úlohy pre školákov

- Vyfarbi obrázky.

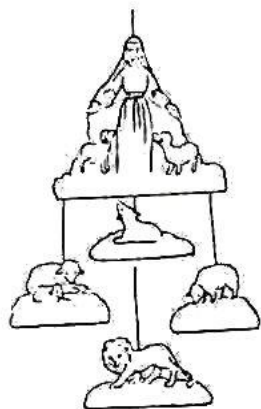

- Zmotávajúc kľbko vlny, čítaj slová a zapíš ich do prázdnych okienok.

(Ján 10,11).

- Prefot' si túto stranu, obrázky vyfarbi a vystrihni. Nitku alebo špagát prilep na každý obrázok a dokonči podľa predlohy. Spojené obrázky si môžeš zavesiť ako ozdobu. Na každom obrázku je napísaný úryvok z Biblie.

SÚŤAŽ

Vypracovanie
pošli do 20.2.2021
na e-mail:
ovecka.istina@gmail.com

Nezabudni
napísať svoje meno,
vek, adresu
a cirkevnú obec.

Úloha pre škôlkarov

Dokresli obrázok „Dobrý Pastier“
pomocou čísiel a vyfarbi ho.

Úloha pre školákov

Na strane „Úlohy pre školákov“ vidíš
obrázok, ako 6 ovečiek kráča pri
svojom pastierovi do košiara. Každá má
svoje meno. Podľa nasledujúcich viet
napíš dole na riadok poradie ovečiek,
ako vošli do košiara:

Milá ide hneď medzi
Pokornou a **Krotkou**.

Pokorná nevojde do košiara
ako prvá, ale vojde skôr ako
Láskavá.

Tichá vojde do košiara
hneď za **Poslušnou**.

Láskavá nevojde posledná,
ale vojde skôr ako **Poslušná**.

Výhercovia súťaže za január:

Škôlkari: Timotej (4), Barborka (2), Danylo (5)

Školáci: Olívia (8), Ján (6), Dmytro (10)

pripravila
diaconisa Natália

INTERVIEW S JEHO VYSOKOPREOSVIETENOSŤOU JURAJOM, ARCIBISKUPOM MICHALOVSKO-KOŠICKÝM

1. Drahý náš vladyka, ktoré dôležité momenty vo Vašom živote Vás smerovali na duchovnú cestu a službu v Cirkvi?

Mal som šťastie alebo skôr Božie požehnanie, že okamžite po krste (mal som vtedy 11 rokov) ma môj duchovný a krstný otec - zosnulý otec schiarchimandrita Kyrill (Pospíšil) uviedol do oltárnej časti a učil ma obsluhovať kňaza, vysvetľoval mi význam bohoslužieb, rozprával so mnou o životoch svätých a učil ma rozlišovať moje povolanie. Tento základ vo mne postupne dozrieval a i napriek rôznym udalostiam v mojom živote, chvíľam neistoty, váhaniam, pochybnostiam ma Pán Boh priviedol až k tejto službe. Som vďačný i svojej zosnulej krstnej mame Jaruške Pospíšilovej z Olomouca za to, že moje možno často hlúpe detské otázky ohľadom Boha a Pravoslávia brali vážne a pomáhali mi nájsť správne odpovede.

2. Vaším nebeským ochrancom je sv. Juraj z Janiny, obľúbený grécky svätý. V čom je pre Vás blízky a aké poslanstvo prináša príbeh jeho života?

O týchto veciach sa nehovorí jednoducho, pretože akékoľvek vyjadrenie bude príliš povrchné. Sv. Juraj z Janiny má skutočne sprevádza každý deň svojím modlitebným príhovorom, o čom by som mohol dlho rozprávať.

Rovnako ako každý z nás má určite osobný duchovný vzťah so svätým, ktorého meno nosíte. Sv. Juraj bol jednoduchý, nevzdelaný človek, ale v srdci mal živú vieru v Christa Bohočloveka, ktorá mu v ťažkých chvíľach pomohla prekonať ľudskú zlobu a vlastný strach. Juraj si bol istý, že Pán ho nikdy neopustí. Dal by Boh, aby sme

aj dnes mali tú istotu, aj napriek všetkému, čo sa okolo nás deje.

3. Štúdium jazykov, cestovanie... Vám pomohli spoznať kultúru a osobitý duchovný život rôznych krajín. Ktorá z nich Vás najviac obohatila a v čom by mohla byť príkladom pre naše krajiny?

Každá krajina je jedinečná svojou kultúrnou a historickou skúsenosťou. Mne

sa do srdca zapísali štyri krajiny: Grécko, kde som bol vysvätený na kňaza; Cyprus, kde som bol postrihnutý na mnícha; Srbsko, kde som (nielen) vďaka drahému vladykovi Amfilochijovi, černo-horskému metropolitovi, pochopil sväté Pravoslávie v celej jeho šírke, hĺbke a univerzálnom rozmedzí; Taliansko – zem mučeníkov, kde sa stretávajú kultúry, a ktoré je plné svätých, o ktorých čítame v našich synaxároch. Musím povedať, že mám rád starú dobrú Európu a stredomorský okruh, teda územie historickej rímskej ríše. Všetky tieto krajiny si prešli zložitým historickým vývojom, veľakrát boli napádané a okupované nepriateľmi, stretávali sa s veľkou chudobou, ale dokázali si vďaka

hlbokej viere a bezprostrednému vzťahu k Bohu a láske k Cirkvi uchovať život, uchovať radosť zo života a neprekonateľný optimizmus.

4. „Christos je stále mladý, on nás všetkých obnovuje, neustále nám dáva radosť a zdravie duše a tela.” – sú slová, ktorými ste sa prihovorili veriacim na oslavách Bratstva pravoslávnej mládeže. Ako si možno udržať túto iskru a radosť, pre posilnenie seba i blížnych?

To sa pýtate mňa? (smiech) Veď to nás starších máte učiť vy. Christos je predvečný a stále mladý.

5. S veľkou ochotou a láskou sa snažíte o budovanie monastiera na Slovensku, po ktorom tak túžia veriaci. Môže každý jeden človek svojou „tehličkou” napomôcť k jeho realizácii?

Bez pochýb, ale súčasná korona kríza nás trochu spomalila. Sme však rozhodnutí s Božou pomocou pokračovať naďalej. Až príde čas, čakám vás pri miešačke,

lopate a pri sporáku... stále bude čo robiť. Zatiaľ na tento úmysel nezapúdajte vo svojich modlitbách.

6. Milý vladyka, čo by ste odkázali, prípadne poradili redaktorom a čitateľom časopisu Istina?

A čo by ste poradili vy mne? (smiech) V Cirkvi, ktorá je založená na Slove (Logos – Bohočlovek Isus Christos), je dialóg a vzájomné obohacovanie sa svojou vierou a skúsenosťami jedným zo základných stavebných kameňov života. Verím, že aj napriek temnote okolo nás nesmieme ako kresťania strácať nádej a dôveru v Pána histórie, nášho Boha, Kráľa Nového Izraela (Cirkvi), ktorý má v našej osobnej aj všeobecne ľudskej histórii posledné slovo.

A drobná poznámka na záver: pre nás všetkých bez rozdielu je v súčasnej dobe v záplave najrôznejších informácií často i pseudoduchovného charakteru dôležité prosieť Pána, aby sme zodpovedne používali svoj rozum, informácie filtrovali, overovali si zdroje a kriticky nad nimi uvažovali.

Občas vypnime internet a radšej utekajme vyvetrať hlavu do prírody.

Buďte požehnaní od Boha.

Foto: orthodox.sk,
sk. wikipedia.org

Ďakuje za rozhovor Evka K.

Erb Michalovsko-košickej pravoslávnej eparchie

СТИХОДНÝ ANTHIMOS NOVÝ – CHIOSKÝ (1869–1960) 2. 2./15. 2. V DEŇ PRENESENIA OSTATKOV 21. 8./3. 9.

Ctihodný Anthimos sa narodil ako Argirios Vagianos 1. júla 1869 na ostrove Chios, v zbožnej rodine. V detstve sa stal dôstojným uvidieť zjavenie Matky Božej, ktorá mu prisľúbila v budúcnosti svoju ochranu a záštitu.

Raz, keď mal Argirios už 19 rokov, poprosila ho mama, aby odniesol starú rodinnú ikonu Matky Božej Pomocnice do monastiera Troch Otcov, aby ju ikonopisci zreštaurovali. „Zbadal som týchto blažených otcov a moje srdce zahorelo túžbou po mníšstve,“ spomínal svätý, keď rozprával o svojom želaní vstúpiť na cestu mníšstva. Keď sa vrátil naspäť do dediny, nadšený mníšskym životom, ktorý videl v monastieri, zhotovil si chatku na konci dediny, kde sa začal modliť a viesť duchovný boj, a pri tom nedbal na nič z tohto sveta. Jeho učiteľom a duchovníkom sa stal stariec Pachomios Veľký. Mnoho z jeho príbuzných sa snažilo, aby horlivosť chlapca ochladla. On však i napriek tomu pokračoval ďalej, žil vo svojej chatke a prísne plnil prikázania starca. V roku 1898 Argirios už zostal v monastieri natrvalo, bol prijatý ako poslušník a postrihnutý za mnícha s menom Anthimos. Po nejakom čase však veľmi zoslabol pôstom a nočným bdením a súčasne začal pociťovať silnú bolesť v bruchu, takže sa vtedy musel, hoci s ľútosťou, vrátiť domov, aby ho mohli prezrieť lekári. To preto, lebo poriadok monastiera nedovoľoval ani prítomnosť lekára, ani užívanie liekov.

Hoci bol doma, dokonca aj počas liečby pokračoval v duchovnom zápase rovnako, ako keby žil v monastieri. Na živobytie si pre seba a pre svojich zostarnutých

rodičov zarábala ako obuvník, a pri tom tiež rozdával milodary. Po uzdravení sa vrátil do monastiera a prijal malú schimu.

Duchovný zápas, ktorý viedol, vyvolal veľkú závisť besov, ktorí na neho pri jeho nočných modlitbách útočili, ozývajú sa k nemu strašným revom. Anthimos sa rád modlil v noci v dutine jedného starého olivovníka, ktorý rástol vedľa jeho kémie. Ako neskôr hovoril sám svätý Anthimos, nedával sám sebe ani minútu oddychu. S pomocou Bohorodičky sa mu podarilo stráviť 19 dní a 19 nocí bez spánku, pričom len raz za dva dni zjedol krajec chleba a vypil málo vody. Na konci tohto modlitebného zápasu bol plný radosti a jeho duch prebýval povznesením v raji, uprostred anjelských chórov, avšak

ani vtedy Anthimos neprestával neustále opakovať: *Hospodi pomiluj!*

Ikona Matky Božej, ktorú mal Anthimos pri sebe po celý život, mu bola jeho jedinou pomocníčkou v duchovnom boji, bola mu útechou v skúškach a pokúšeniach. Raz v noci, keď sa stretával s besmi, počul Anthimos nádherný hlas, ktorý vychádzal z ikony: „*Netvory, nechajte na pokoji môjho mnícha!*“ A v tom okamihu besy prestali Anthima pokúšať. Roku 1909 prijal otec Anthimos veľkú schimu.

Cnosti askétu a zázraky od ikony Matky Božej začali priťahovať veľa veriacich, takže sa na prosby ľudí v monasieri rozhodli, aby bol Anthimos rukopoložený na kňaza. V októbri otec Anthimos prijal svätenie v Chráme svätej Anny v Smyrne, kde všetci veriaci v chráme zvolali „*Axios!*“. Nebo bolo zrazu ožiarené bleskom a od úderu hromu sa zachvel chrám ako pri zemetrasení. K nohám práve vysväteného kňaza spadla LAMPADA a olej z nej okropil celého Anthima, v rovnakom okamihu sa potom nebo rozjasnilo a zažiarilo slnko. Bolo aj mnoho svedectiev pomoci veriacim od otca Anthima, ktorí sa k nemu do malého chrámu sv. Panteleimona začali schádzať, aby získali útechu v chorobách a ťažkostiach života, spovedali sa u neho a prijímali od neho duchovné poučenie. Toto však vzbudilo veľkú závisť medzi miestnymi kňazmi, a tak sa Anthimos rozhodol, že odíde na Svätú horu Athos. Bola mu uložená poslušnosť, aby ako duchovný slúžil v leprosáriu. Zasadil aj sad duchovný, ktorý voňal kvetmi lásky a ďalších cností. Blahodať kňazstva mu umožňovala, aby pomáhal tak, ako to robí lekár - umýval hnisavé vredy a rany na tele malomocných. Obchádzal izby svojich pacientov, skláňal sa nad ich lôžkami

a staral sa slovami modlitby a útechy, aby im uľahčil ich bolesť.

Chorí ho začali nazývať starcom; prosili ho, aby ich učil, ako sa modliť, vyznávali svoje hriechy, prijímali sväté Tajiny a niektorí z nich prijali potom aj mníšsky postrih. 38 posadnutých bolo zbavených od zlých duchov skrze jeho pôst a modlitbu pred ikonou Matky Božej. Ikona Matky Božej Pomocnice bola slávnostne prenesená do hlavného monastierskeho chrámu pri jeho vysvätení. Monastier sa rozrastal. Svätý Anthimos bol duchovným otcom, utešiteľom a ochrancom obyvateľov ostrova Chios. Ani jedného návštevníka, chorého či kajúcnika nezanechal bez útechy; niekoho liečil duchovným poučením, niekoho liečivými bylinami, predovšetkým potom modlitbou s prelievanými slzami pred ikonou Matky Božej. Bývali dni, kedy do monastiera prichádzalo až 60 chorých a prosilo Anthima aj Presvätú Bohorodičku o pomoc. Dlhšie ako 30 rokov svätý Anthimos slúžil spásu a záchranu duší a uzdraveniu tiel.

Keď už bol starec príliš starý, aby mohol vykonávať ručné práce, zavrel sa vo svojej kélii a prosil Pána, aby mu daroval možnosť akokoľvek pomáhať blížnemu do posledného okamihu svojho života. Mníškemu spoločenstvu udelil mnohé poučenie plné božskej múdrosti. K Pánovi odišiel 2. / 15. februára 1960 vo veku 91 rokov. Plakalo za ním 80 sestier jeho monastiera a 6 tis. obyvateľov celého ostrova, ktorí trpezlivo stáli v chlade a daždi, aby sa rozlúčili so svojím duchovným otcom. Jeho sväté ostatky sa nachádzajú v monastieri, ktorý sám založil. K zástupu svätých sa pripočítal v roku 1992.

Zdroj: zivotysvatych.blogspot.com/
Spracovala: Zuzana Sadilková

1. LITURGIA APOŠTOLSKÝCH USTANOVENÍ (KLIMENTOVA LITURGIA)

Z histórie života Cirkvi poznáme množstvo liturgii, na ktorých ľudia zasväcovali svoje životy Bohu, získavali večný život a stávali sa nebeskými občanmi. My poznáme a v Cirkvi sú dnes viac-menej vnímané dve liturgie, ktoré sa u nás slúžia počas kalendárneho roka, a to Liturgia svätého Jána Zlatoústeho a Liturgia svätého Bazila Veľkého. Vo Veľkom pôste evidujeme aj Liturgiu vopred posvätených darov. Medzi tými, ktoré sú už menej známe, je aj veľmi vzácna a veľkolepá Liturgia, ktorá sa nachádza v diele Apoštolské ustanovenia. Toto dielo je pripisované rímskemu biskupovi Klimentovi, po ktorom Liturgia dostala názov - Klimentova liturgia.

V tomto nádhernom diele je sústredený jeden z najstarších liturgických materiálov, ktorý má priamy vzťah k liturgickej praxi Cirkvi v Sýrii, Palestíne, a predovšetkým Cirkvi v Antiochii. Ide o liturgické postupy, ktoré hovoria o svätom krste, pomazaní svätým myrom, a nakoniec o Klimentovej liturgii. Dielo je zbierkou ôsmich kníh kánonického a liturgického obsahu. Vznik tohto historického zostavenia a popisu Klimentovej liturgie sa včleňuje do poapoštolskej doby, do druhej polovice 4. storočia.

Svätá Liturgia Apoštolských ustanovení začína presne tak, ako začínali všetky liturgie prvých storočí, teda vstupom do chrámu. Po tomto vstupe Božieho ľudu a duchovenstva do chrámu každý postupne zaujal svoje miesto. Nasledovalo požehnanie a pozdrav pokoja „*Pokoj všetkým*“ zo strany biskupa, ktorý vystúpil na svoju katedru. Svätý Ján Zlatoústý a aj ostatní otcovia zdôrazňujú aktuálnu potrebu pokoja pri prínose našej rozumnej, vytúženej a radostnej bohoslužby, teda úcty voči Bohu. Práve toto je to semienko, z ktorého vyklíčili prosby pokojnej ekténie: „*V pokoji sa k Pánovi pomodlíme*“, ako aj oslavné zvolanie: „*Požehnané kráľovstvo Otca i Syna...*“, ktoré máme v byzantskej Liturgii.

Nasledovalo čítanie zo Svätého Písma, homília (kážeň), prepustenie počúvajúcich, rôzne modlitby za katechumenov, za posadnutých, osvecovaných, verných... Pri homílii je potrebné pripomenúť, že samotnú kázeň predniesol podľa slov sv. Klimenta novointronizovaný biskup alebo aj presbyter. Následne potom presbyteri nábádali a povzbudzovali národ, a to každý z nich, a nakoniec ako posledný zo všetkých

prehovoril biskup.

Ďalšie časti Liturgie sú: umývanie rúk, prínos darov, svätá Anafóra, prvá časť Eucharistickej modlitby, víťazný hymnus. Prínos darov vykonávali diakoni, ako o tom svedčia Apoštolské ustanovenia, z pastofória alebo diakonika, z miestnosti na ľavej strane oltárnej časti bez nejakého pompézneho sprievodu alebo litánie. Slávnostná litánia so všetkou pompéznosťou, teda Veľký vchod prenášania darov zo žertveníka na svätý oltár, sa vyvinula až neskôr, a to v byzantskom liturgickom type bohoslužieb.

Podľa výkladu sv. Maxima Vyznávača títo vybraní kandidáti, čiže diakoni sú tí, ktorí kladú Dary priamo na svätý obetný oltár, a to podľa liturgickej praxe, ktorá v tom čase bola dominantnou v Cirkvi v Ríme, kde v oltárnej časti slúžilo sedem diakonov podľa tradície, zachytenej v Skutkoch apoštolských. Ďalšou časťou je sv. Anafóra.

Svätá Anafóra tvorí najpodstatnejšiu časť svätej Liturgie. Všetko, čo jej predchádzalo, tvorí len jednotlivé štádiá bezprostrednej prípravy na svätú Anafóru. Nazýva sa tak preto, lebo obet sa prináša samotnému Bohu, v duchu slov apoštola Petra: *„A aj vy sami ako živé kamene budujte sa na duchovný dom, sväté kňazstvo, aby ste prinášali duchovné obete príjemné Bohu skrze Isusa Christa“* (1 Pet 2, 5).

Prvá časť Eucharistickej modlitby sa nachádza pred *„Vítaznou piesňou: Svätý, svätý, svätý...“*, svojím obsahom oslavuje a vzdáva vďaku Bohu Otcovi. Prvá časť eucharistickej modlitby je tiež považovaná za teologický hymnus, ktorý je možné rozdeliť do piatich častí. 1. Oslavný hymnus Boha a Otca, i Syna, Stvoriteľa neba a zeme – teológia, 2. Stvorenie sveta – kozmológia, 3. Adam a jeho stvorenie – antropológia, 4. Božia náklonnosť k patriarchom – história, 5. Prechod k víťaznej piesni.

Zdroje:

azbyka.ru/otechnik/Ivan_Karabinov/kliment-episkop-rimskij-i-klimentova-liturgija/

Štefan Šak: Klimentova liturgia

azbyka.ru/otechnik/Aleksandr_Golubcov/istoricheskoe-ob-jasnenie-obrjadov-liturgii/

Spracoval: Mgr. Daniel Havaj

STRUČNÝ POHĽAD NA SVÄTÚ TAJINU POKÁNIA

Pokánie (gr. μετανοια znamená zmenu myslenia) je celoživotný proces, ktorý by v živote človeka nemal chýbať.

Hriechom človek odpadol od Boha, vzdialil sa od Neho. Hriech nie je Bohu vlastný, a preto žiť v hriechu znamená žiť ďaleko od Boha. Hriešny stav je stav márnostnatného syna, ktorý odišiel od svojho otca a všetko, čo mal, premrhal.

V takomto stave môže začať pokánie. To znamená, že človek sa môže zmeniť. Avšak musí tomu predchádzať uvedomenie si svojho stavu. Človek, ktorý hreší, si musí uvedomiť, že je ďaleko od Boha, svojho Otca. Musí si uvedomiť, čo spôsobilo jeho úbohý stav a spoznať svoju hriešnosť. Musí si uvedomiť, že jeho život, skutky, slová a myšlienky ho vzdiaľujú od Boha. Musí si uvedomiť, že v blízkosti Otca mu bude dobre a nič mu nebude chýbať. Musí zatúžiť po návrate k Bohu. Aj bludný syn, keď bol na tom tak zle, *„vtedy vstúpil do seba a povedal: Kol'ko nádenníkov má hojnosť chleba u môjho otca, ale ja tu hyniem od hladu. Vstanem, pôjdem k svojmu otcovi a poviem mu: Otče, zhrešil som proti nebu i pred tebou.“*

Keď si uvedomíme náš stav, to, ako sme sa svojím životom vzdialili od Boha, musí prísť ľútosť, musíme oľutovať všetko zlé, čo sme spravili, vyslovili a na čo sme mysleli. Potom ideme k duchovníkovi, ktorému všetko povieme. Vyznáme sa zo svojich hriechov, zo svojho stavu a takto sa pokoríme. Duchovnému otcovi opíšeme symptómy našej choroby, pretože hriech je choroba a každá choroba potrebuje lekára. Duchovník nám má predpísať liečbu, ktorú ak budeme dodržiavať, ak mu budeme poslušní, tak sa pôsobením Svätého Ducha vyliečime, keďže pokánie je svätá tajina. Preto to, čo nám duchovník, ktorý pozná náš duchovný stav, povie, nám má pomôcť, aby sme sa nastavili v duchovnom živote tak, aby sme sa liečili, zbavovali hriechu a smerovali k Bohu.

Po tomto musíme zmeniť náš život, zanechať všetko hriešne, čo nás vzdiaľuje

od Boha, namáhať sa a ísť po ceste, ktorá smeruje k Bohu. Ak sa už nachádzame na tejto ceste, Boh nás prijíma, ako prijal milujúci otec svojho bludného syna. „*I vstal a šiel k svojmu otcovi. Keď bol ešte ďaleko, jeho otec ho uvidel a bolo mu ho ľúto. I pribehol, hodil sa mu okolo krku a vybozkával ho.*“ V tomto momente, keď nás náš nebeský Otec prijíma, dáva nám svoje životodarné Telo a prečistú Krv, aby sme sa posilnili, očistili, posvätili a zjednotili s Christom, čo je cieľ nášho života.

Avšak pokánie tu nekončí. Ako sme spomenuli vyššie, pokánie je celoživotný proces, nikdy nekončí. Teraz, keď sme zanechali starý spôsob života, máme predpísanú liečbu, a lieky sú: pôst, modlitba, život podľa Božích prikázaní; musíme sa do smrti usilovať, aby sme znova nepadali a ak spadneme, aby sme hneď znova vstali, a čím viac sa približovali k Hospodinovi.

Možno existuje mienka, že pokánie je, ak sa človek pár dní popostí, pôjde na spoveď a potom na Pričaščení, že sa tak očistil od hriechov a je „odľahčený“. No nasledujúci deň na svoje pokánie zabudne a vracia sa robiť to isté, čo aj predchádzajúce dni pred spoveďou. Toto pokánie nie je. Pokánie potrebuje zmenu života. Áno, človek je slabý a často padá, ale pre človeka to prirodzené nie je. My sa musíme snažiť nevracovať k starému spôsobu života. Musíme neustále vynakladať úsilie, aby sme už nehešili, ale sa naprávali a konali dobré skutky, a tak smerovali a približovali sa k Bohu. Sami to však nezvládneme. Pretože všetko je Boží dar, tak ak Boh uvidí našu snahu, dá nám svoju blahodať, ktorá nás posilní a všetko bude ľahké.

Zdroje: Mních Mojseos Svätohorec, 2012. Pokánie a spoveď, Archim. Nektarios Antonopoulos, 1996. Návrat. **Foto:** videoklip na YouTube: Podignimo Stupove „To se Gospod uselio u me“

Spracoval: Michal Senič (*Seminárna práca z ekleziológie, 2020*)

VYROBTE SI SVIETNIK

Sritenje (Stretnutie) Hospodino je sviatok, pri ktorom si pripomínáme stretnutie Christa so starcom Simeonom. Slávime ho 40 dní po Roždestve (Narodení Christa).

V tento deň sa posväčujú sviečky. Preto si dnes môžete vyrobiť jednoduchý svietnik.

ČO BUDETE POTREBOVAŤ:

dosku alebo nejaký kus dreva (cca 2-3cm hrubý), korkové zátky (počet závisí od veľkosti dreva), lepidlo, štetec, prírodný povraz, sviečky (je na vás, koľko ich na svietnik použijete)

POSTUP

- Odrežte si drevo – popýtajte o pomoc staršieho, ak nemáte drevo, môžete použiť kartón alebo polystyrén.
- Povrch, na ktorý budete lepiť korkové zátky, si očistite od prachu a nečistôt.
- Predbežne si rozložte korkové zátky, aby ste vedeli, ako ich poskladať, resp. koľko ich budete potrebovať.
- Na spodnú stranu korkovej zátky naneste štetcom trochu lepidla a zátku prilepte na drevo (lepidla nedávajte veľmi veľa, pretože sa vám po prilepení začne vylievat' spod zátky).

- Korkovými zátkami zaplňte celý povrch dreva.
- Na spodok sviečky naneste trochu lepidla a nalepte ju na korkové zátky. Urobte tak so všetkými sviečkami (ja som použil 3).
- Na záver si na ozdobu obviažte drevo povrazom.
- Svietnik si môžete ozdobiť aj kvetmi, korálkami, stužkami a podobne.

Spracoval: Alex Bromberger

PS: postup výroby si môžete pozrieť na fotografiách na poslednej farebnej strane.

KAPUSTNÍKY

Ingrediencie:

500 g polohrubej múky, sójové mlieko, kryštálový cukor, droždie, vlažná voda, soľ, olej, kapusta/zemiaky ako náplň

Postup:

V hrnci na oleji podusíme domäka kapustu a pridáme trochu soli a čierne korenie. Necháme vychladnúť. Z vlažnej vody, lyžice sójového mlieka, trošky múky, 2 lyžíc cukru

a polovice droždia pripravíme kvások. Z 500 g polohrubej múky, 3-4 lyžíc sójového mlieka, lyžičky soli, 50 ml oleja a vody cca 500 ml (v závislosti od povahy múky) vypracujeme vláčne cesto spolu s kváskom. Cesto necháme prikryté vykysnúť. Vykysnuté cesto preložíme na pomúčenú dosku, rozdelíme na tri časti a vypracujeme bochníky. Každý bochník jemne rozvaľkáme a naplníme pripravenou kapustou/zemiakmi. Znovu si urobíme malé bochníčky, ktoré už s náplňou rozvaľkáme a preložíme na vymastený plech. Pred pečením popicháme vidličkou. Pečieme v rúre vyhriatej na 180 stupňov približne 20-25 minút. Po upečení môžeme podľa chuti potrieť pretlačeným cesnakom a olejom.

MEDOVÝ KRÉMEŠ

Ingrediencie: **Cesto:** 300 g hladkej múky, 50 g rastlinného tuku (palmarin), 100 g práškového cukru, lyžička sódy bikarbóny, lyžica medu, 2 lyžice oleja, 6 lyžíc vody

Plnka: liter sójového mlieka, 3 lyžice hrubej múky, 2 kusy zlatého klasu, 1 balíček vanilkového cukru, 150 g práškového cukru, 250 g palmarinu

Postup: **Cesto:** Všetky ingrediencie spolu zhnetíme a rozdelíme na 2

časti. Vyvaľkáme na opačnej strane plechu a na nej upečieme na 180 stupňov.

Plnka: Všetko spolu uvaríme na hustú kašu. Po vychladnutí vmiešame zmes do 250 g palmarinu.

Pláty naplníme a cez noc necháme v chladničke, aby zmäkli. Pokrájame a posypeme práškovým cukrom alebo polejeme čokoládovou polevou.

Foto: vlastné spracovanie
Spracovala: Petra Petrisková

OBSAH

Pokyny pre predplatiteľov.....	3
Istinkáči na trangáči.....	4
Život mladého človeka.....	6
Poďakovanie.....	7
Pravoslávna rodina.....	8
Pravoslávie vo svete.....	11
Pramene.....	13
Ovečka.....	15
Rozhovory.....	23
Novodobí svätí.....	26
Liturgické okienko.....	28
Študentské práce.....	30
Tvorivé dielne.....	32
Pôstna kuchárka.....	33

Mgr. Jana Gubová
korektúra

...a každý mesiac uvidíte iného
z nás tvorcov Vašej Istiny:-)

Obálka: Pravoslávny snehuliak v Osadnom

Strana 2: Istinkáči na trangáči, PCO vo Vranove nad Topľou

Strana 36: Fotopostup - Tvorivé dielne, str. 32.

ISTINA - Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS.

Redakčná rada: Marína Bachledová, Alex Bromberger, Jana Gubová, Daniel Havaj, David Horváth, Eva Kahancová, Jana Kapraľová, Ludvig Kináč, Petra Petrisková, Zuzana Sadilková, Juliána Savčáková, Natália Spišáková, Tatiana Vasiliou Mihaličová, Jaroslava Žáková, šéfredaktor: miesto neobsadené

Korektúra: Jana Gubová

Grafik: Jaroslav Smoleň

Technický redaktor: jerej Miroslav Guba

Pokladník: Anton Sorokáč

Ročník XXVI/2021. ISSN 1335-6739. Číslo indexu: EV 3633/09.

Vychádza 12-krát do roka.

Vydavateľ: Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS. IČO 17 075 947

Adresa redakcie: Bayerova 8, 080 01 Prešov

e-mail: istina12@gmail.com

web: www.bpmorthodox.sk/istina

IBAN: **SK9283300000002401561588**

Ročný príspevok 6 € + poštovné, uviesť krátke meno odosielateľa

Cirkevne schválené. Za obsah príspevkov zodpovedajú autori.

Uzávierka prijímania príspevkov je vždy 10. deň v mesiaci.

Dátum vydania: január 2021

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

